

Antwerpen Noord herontdekt zijn Cinema

10/08/2017 om 14:03 door Geert Van Der Speeten (<http://www.standaard.be/auteur/geert-van-der-speeten>)

Er is werk aan de grote schoonmaak in Cinema National. Foto: katrijn van giel

Antwerpen Noord herontdekt na vijftig jaar zijn Cinema National. Een groep vrijwilligers begon er vanmorgen met de grote schoonmaak. Klinkt bekend? Het stappenplan is een kopie van dat van de Roma, twee kilometer verderop.

Stefan De Virgilio, coördinator van De Klappei, deed in december een bizarre ontdekking toen hij de dakgoot van zijn filmhuis repareerde. In een naburig pand, een Turkse winkel, keek hij binnen in de restanten van een bioscoopzaal met zo'n duizend zitjes.

De 'Ciné National', een buurtbioscoop in de Lange Beeldekensstraat, dateert van 1918 en staat al vijftig jaar leeg. 'Niemand leek zich nog bewust van het bestaan ervan', zegt De Virilio. 'De eigenaar had de kader van het filmdoek achter valse plafonds verstopt. De stoeltjes zijn verdwenen, maar de zaal zelf bleef onaangeroerd. We begonnen te dromen van een extra zaal, daarna van een ambitieus eigen project van en voor de buurt. Bleek dat we het pand daarvoor voor 27 jaar konden huren.'

De eerste plannen schoten niet goed op. Toen werd Paul Schyvens erbij gehaald, drijvende kracht achter het cultuurcentrum De Roma. Hij stelde zijn ervaring ter beschikking bij de reddingsactie van de voormalige cinema in Borgerhout: een praktisch, financieel en organisatorisch stappenplan, dat ook voor Cinema National een blauwdruk wordt.

De Roma, twee kilometer verderop, is het voorbeeld. Foto: katrijn van giel

Volksschouwburg

De handen uit de mouwen steken is dan stap één. In de zomer van 2001, zonder zicht op werkmiddelen, mobiliseerde Schyvens een legertje buurtbewoners en vrijwilligers om de Roma puinvrij en speelklaar te maken. Uit datzelfde bestand putte hij nu 25 goede zielen die de volgende weken vijftien containers in de National zullen vullen. De deadline is de Open Monumentendag, begin september. Het geknipte moment om mogelijke donateurs over de vloer te krijgen en overheden te overtuigen van de erfgoedwaarde van de site.

Paul Schyvens: ‘Toen ik van de National hoorde, ging mijn hart vanzelf sneller slaan. De Roma werkt al samen met de Klappei - we draaien dezelfde films maar zijn geen concurrenten. Maar met de nieuwe cinemazaal erbij valt een mooi verhaal te schrijven.’

De Roma is een model, zo beseft hij. ‘De hoeksteen van onze werking vormen de vrijwilligers, zeg maar de eigenaars van het project. Ook de relatie met de wijk en de zichtbaarheid in de buurt moet goed uitgewerkt zijn. Verder kan de Roma een mooi evenwicht voorleggen tussen overheidssteun en privé-geld.’ Ook voor de zware investeringen, zoals de transformatie van cinema naar schouwburg, werden gulle geldschieters gevonden. Schyvens noemde hun bijdrage geen crowdfunding maar een ‘volksinvestering in een volksschouwburg.’

Een jonge helpende hand is ook welkom. Foto: katrijn van giel

De lessen van een burgerinitiatief

Het actieplan voor de National is meteen stevig uit de startblokken geschoten. Het team van architecten en bouwcoördinatoren van de Roma kwam al langs om een masterplan op te stellen. Het district Antwerpen zegde al steun toe, met het kabinet van Sven Gatz was er al een verkennend gesprek.

‘Wat we anders gaan doen, is sneller isoleren’, zegt Paul Schyvens. ‘En ik hoop dat de overheden nu sneller zullen reageren op een burgerinitiatief. De Roma heeft vijf jaar alles zelf moeten financieren. Maar intussen is men projecten die van onderuit groeien meer gaan waarderen.’

In september 2018 zou de National moeten heropenen. Overdag als jeugdbioscoop, ’s avonds als art house cinema. ‘We gaan de zaal ook openstellen voor buurtwerking en laagdrempelig entertainment’, zegt Stefan De Virgilio. ‘Met films alleen kom je er niet. Een van onze partners, het filmhuis in Den Haag dat al evenzeer in een moeilijke buurt opereert, toont ons hoe het wél kan.’
